

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/130/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117215429
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2117215429.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Ľuboslava Vanková, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P. N., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: Y. N., nar. XX.XX.XXXX, X. XX a Mgr. D. N., nar. XX.X.XXXX, X. X, M., o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava, č. k. 19P 44/2017-11 zo dňa 12. júla 2017, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého P. N. zveril do osobnej starostlivosti matky, otcovi nariadil platiť na maloletého P. výživné vo výške 100,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a výrokom II. vyslovil, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil citáciou § 2, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, § 325 ods. 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, 2, § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 366 Civilného mimosporového poriadku, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine, čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Vecne dôvodil tým, že v danej veci je dôvodné nariadenie neodkladného opatrenia, keď súd mal osvedčené, že otec maloletého P. fyzicky napadol, matka bola nútená s maloletým opustiť spoločnú domácnosť, teda súd má osvedčené, že v prítomnosti otca je ohrozený život a zdravie maloletého. Preto je súd toho názoru, že v súčasnosti je dôvodné zverenie maloletého do starostlivosti matky. Zároveň súd uložil otcovi povinnosť platiť výživné, keď v danom prípade príjem matky maloletého po zaplatení výdavkov na ktorých by sa mal podieľať i otec maloletého (výdavky na bývanie, splácanie hypotéky) nepostačuje na zabezpečenie základných potrieb maloletého ako je strava, oblečenie, hygiena. Súd bol toho názoru, že výživné vo výške 100,- eur mesačne je výživným v nevyhnutnej miere v zmysle citovaného ustanovenia § 76 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, keď v tomto štádiu konania nemá súd preukázané možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca, podľa vyjadrenia matky otec je uznaný zdravotne ťažko postihnutým. Týmto predbežným opatrením sa však len dočasne upravuje vyživovacia povinnosť otca k maloletému, ktorá bude definitívne ustálená až na základe vykonaného dokazovania v konečnom rozhodnutí súdu.

3. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec maloletého a uviedol, že uznesenie napáda v celom rozsahu a to z dôvodu, že so zverením maloletého P. do osobnej starostlivosti matky súhlasí a v tomto smere sa rovnako vyjadril aj v návrhu na rozvod manželstva v ktorom konaní navrhol prispievať na

výživu maloletého sumou 50 eur mesačne. Taktiež osobnej starostlivosti matky o maloletého sa nijako nebráni. Neodkladné opatrenie vo výroku o zverení maloletého do osobnej starostlivosti považuje za nedôvodné vzhľadom k tomu, že od roku 2014 má zdravotné problémy, ktoré sa začali zhoršovať a rozhodnutím Sociálnej poisťovne z 18.05.2017 bol uznaný za invalidného, poberá invalidný dôchodok vo výške 400,90 eur, iný príjem nemá a nedokáže si ho ani zabezpečiť. Strata príjmu zo zamestnania mala značný dopad na rodinný rozpočet, na úhradu nákladov na spoločnú domácnosť a potreby maloletého. Matke na účet posielal nemalé sumy. Napríklad v priebehu roku 2017 jej poslal na účet v januári 798,50 eur, vo februári 699 eur, v marci 615 eur, v apríli 705,50 eur a v máji 550 eur. Po strate príjmu jej poslal v júli len 100 eur ako výživné za dva mesiace na maloletého. Tvrdenie matky, že už dlhšiu dobu odmieta prispievať na všetky výdavky domácnosti je vymyslené a nezakladá sa na pravde. Navyše za mesiac jún a júl uhradil náklady na bývanie za spoločný byt vo výške 822,03 eur. Otec sa ohradzuje voči názoru súdu, že v jeho prítomnosti je ohrozený život a zdravie maloletého, pretože tento názor si súd osvojil výlučne na základe účelových tvrdení matky. Podané trestné oznámenia na osobu otca sú účelové a zavádzajúce, matka klame. Tiež poukázal na to, že okrem N. X. X., a.s. matka je zamestnaná i v obchodnom reťazci S. v M., teda má minimálne dva príjmy z pracovnej činnosti. Poukázal na to, že jeho jediným príjmom je dôchodok vo výške 400,90 eur a navyše dobrovoľne prispieva na maloletého sumou vo výške 50 eur mesačne a preto nie je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na maloletého vyššou sumou. Má za to, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia neboli, ani nie sú splnené. Maloletý je v súčasnej dobe v osobnej starostlivosti matky a otec túto skutočnosť akceptuje, nenamieta ju, takýto stav nie je nijakým spôsobom narušovaný. Navrhol preto, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. K odvolaniu doložil návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu zo dňa 11.07.2017, ktorý bol podľa pečiatky podaný na Okresnom súde Trnava 04.08.2017 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 18. mája 2017 ktorým sa priznáva od 01. decembra 2016 invalidný dôchodok v sume 396,90 eur mesačne, ktorý sa zvyšuje na sumu 400,90 eur od 01. januára 2017, správu z psychologického vyšetrenia z 30.11.2016, prepúšťaciu správu z Univerzitnej nemocnice Bratislava - Ružinov, správu o vyšetrení, výpisy z účtu z ktorých vyplýva, že na účet matky zaslal 25.01.2017 sumu 798,50 eur, 21.02.2017 sumu 699 eur, 21.03.2017 sumu 615 eur, 18.04.2017 sumu 705,50 eur, 17.05.2017 sumu 550 eur, 07.07.2017 výživné na maloletého za jún 2017 v sume 100 eur, doklad o zaplatení dane a predpisy pre platenie SIPO.

4. K doručenému odvolaniu matka a kolízny opatrovník vyjadrenie nepodali.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (zák. č. 161/2015 Z.z. § 34 Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 zák. č. 162/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku účinného od 01.07.2016 - ďalej len CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého je dôvodné a boli splnené podmienky pre zmenu napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP.

6. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty otca predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia.

7. V zmysle § 324 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (ods. 1). Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd (ods. 2). Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (ods. 3).

8. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 tohto ustanovenia pod písm.

a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

9. V zmysle § 328 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (teda neodmietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahujúci predpísané náležitosti alebo ako nezrozumiteľný alebo neurčitý), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne (ods. 1). O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu (ods. 2). Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať (ods. 3).

10. V zmysle § 329 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (ods. 1). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (ods. 2).

11. V zmysle § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas (ods. 1). Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej (ods. 2).

12. V zmysle § 331 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené (ods. 1). Uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia (ods. 2).

13. V zmysle Čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2). Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom (ods. 3).

14. V zmysle Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

15. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. V zmysle Čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

17. V zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 24, § 25, § 26 sa použijú primerane.

18. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná

podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že matka sa návrhom vo veci samej doručeným súdu dňa 15.6.2017 domáha zverenia maloletého P. do svojej starostlivosti a uloženia povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého sumou 200 eur mesačne. Zároveň sa domáhala i nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zverí maloletého P. do jej osobnej starostlivosti a otcovi uloží povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 200 eur mesačne. Návrh vo veci samej matka odôvodnila tým, že do 1.6.2017 všetci žili v spoločnej domácnosti u otca maloletého. Dňa 1.6.2017 prišlo k nezhodám v spoločnej domácnosti, otec fyzicky napadol maloletého, ktorý po tomto útoku musel urýchlene navštíviť LSPP v Piešťanoch. Syn sa po fyzickom napadnutí musel liečiť, čo viedlo k tomu, že sa do domácnosti v ktorej otec žije už vrátiť odmietal. Bola teda nútená syna odviešť v neskorých nočných hodinách k dcére, ktorá žije vo vlastnej domácnosti v obci X.. Následne bola na polícii podať i trestné oznámenie na otca maloletého. Nakoľko sa otec maloletého k nej a synovi už dlhšiu dobu vulgárne správal, slovne ich napádal, urážal a ponižoval, bolo podané trestné oznámenie, už druhé za 24 hodín. Otec maloletého neprejavil záujem o to kde sa syn momentálne nachádza. Ona odvtedy chodí do spoločnej domácnosti minimálne, len v nevyhnutných prípadoch. Slovné urážky a napádanie sa nezmiernili ani po odchode zo spoločnej domácnosti. Matka je zamestnaná v spoločnosti ZSSK a.s, ako osobný pokladník s príjmom zhruba 630 eur mesačne. Otec dlhšiu dobu odmieta prispievať na všetky výdavky v domácnosti, vrátane spoločnej hypotéky na byt, je momentálne uznaný ako ŤZP-S, o jeho súčasnom príjme ani zdravotnom stave nie je informovaná. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia matka odôvodnila tým, že jej príjem pokrýva len náklady na hypotéku, zatiaľ spoločného bytu. Matka k návrhu pripojila lekárske správy zo dňa 1.6.2017, 2.6.2017 a 9.6.2017, z ktorých vyplývajú skutočnosti uvedené v návrhu. Z odvolania otca vyplýva, že nesúhlasí s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Otec akceptuje skutočnosť, že maloletý je v osobnej starostlivosti matky, tento stav nenamieta a žiadnym spôsobom stav nenarušuje. Otec poukazuje, že pravidelne prispieval matke, o čom predložil doklady a po opustení spoločnej domácnosti prispieva na výživu maloletého sumou 50 eur mesačne podľa svojich možností vzhľadom na skutočnosť, že jediným príjmom otca je invalidný dôchodok vo výške 400,90 eur.

20. Odvolací súd dospel k záveru, že matka dostatočne neosvedčila neodkladnosť a naliehavosť navrhovaného neodkladného opatrenia, ktoré by vyžadovalo okamžitý zásah súdu. Medzi účastníkmi nie je sporné, že maloleté dieťa sa aktuálne nachádza v osobnej starostlivosti matky, otec tento stav rešpektuje, preto neexistuje žiaden dôvod na to, aby bolo neodkladným opatrením nariadené zverenie do osobnej starostlivosti matky.

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že je potrebné dôsledne rozlíšiť, kedy je na mieste okamžitý zásah súdu odôvodňujúci nariadenie neodkladného opatrenia, a kedy je potrebné vyčkať na rozhodnutie vo veci samej po vykonaní potrebného dokazovania. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej a preto súd prvej správne rozhodol na základe uvedených skutočností. V prebiehajúcom konaní vo veci samej bude vykonané riadne dokazovanie, budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti, obaja rodičia budú môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje.

22. Matka maloletého návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že príjem pokrýva náklady na hypotéku. Z dokladov predložených otcom vyplýva, že otec prispieva na výživu maloletého, výživa maloletého nie je ohrozená.

23. S poukazom na vyššie uvedené okolnosti prípadu odvolací súd dospel k záveru, že nie sú splnené predpoklady citovaných procesných noriem na to, aby bolo potrebné v zmysle § 325 ods. 1 CSP bezodkladne upraviť pomery účastníkov navrhovaným neodkladným opatrením. Bolo teda dôvodným návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

24. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie s použitím § 388 CSP zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

25. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 CMP s použitím ustanovenia § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania, pričom žiaden z účastníkov nepodal návrh na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 57 CMP.

26. Senát Krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je dovolanie prípustné (§ 421 ods. 2 CSP).